

POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 7 sierpnia 2024 r.
wniosku L. J. z dnia 10 czerwca 2022 r. o wznowienie postępowania zakończonego
postanowieniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców
Prawnych w Warszawie z dnia 28 marca 2022 r., sygn. akt [...]
na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 542 § 1
k.p.k. oraz art. 68 ust 1 w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z 1982 r. o radcach prawnych
(Dz. U. z 2024, poz.499)

postanowił:

**wniosek o wznowienie postępowania pozostawić bez
rozpoznania z uwagi na wniesienie go przez osobę
nieuprawnioną.**

UZASADNIENIE

Zastępca Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców
Prawnych postanowieniem z dnia 30 września 2021 r., sygn. akt [...], odmówił
wszczęcia dochodzenia w sprawie ze skargi L. J., którego podstawę stanowił jego
wniosek z dnia 1 października 2020 r. Odwołanie od postanowienia wniósł w dniu
10 listopada 2021 r. L. J., wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do
dalszego prowadzenia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie postanowieniem z dnia 28 marca 2022 r., sygn. akt [...], pozostawił odwołanie w aktach sprawy bez rozpoznania (pkt 1), kosztami postępowania przez tym Sądem obciążył Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie (pkt 2).

L. J. wnioskiem z dnia 10 czerwca 2022 r. wniósł o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania dyscyplinarnego o sygn. akt [...]. W uzasadnieniu swojego wniosku wskazał na nowe okoliczności ujawnione w sprawie w postaci „dopuszczenia się przez WSD KIRP w W. przestępstwa sfalszowania dokumentacji procesowej w tej sprawie”. Zdaniem wnioskodawcy postanowienie tego Sądu wydane w dniu 28 marca 2022 r. „nie obejmuje swoim zakresem podmiotowym r. pr. G. M., co bezspornie oznacza, że akta sprawy w trakcie przedmiotowego postępowania zostały sfalszowane”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z uwagi na wniesienie wniosku o wznowienie przez osobę nieuprawnioną, należało pozostawić go bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 430 § 1 k.p.k., stosowanego odpowiednio z uwagi na art. 545 § 1 k.p.k., sąd odwoławczy pozostawia bez rozpoznania przyjęty środek odwoławczy, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 429 § 1 k.p.k., czyli gdy wniosek ten wniesiony został przez osobę nieuprawnioną. Uprawnienie do złożenia wniosku o wznowienie postępowania, zgodnie z art. 542 § 1 k.p.k., przysługuje stronom postępowania. Stosownie zaś do treści art. 68 ust 1 ustawy o radcach prawnych, stronami w dochodzeniu są obwiniony i pokrzywdzony, a w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym - oskarżyciel, obwiniony i pokrzywdzony. Unormowanie to dotyczy zatem całości postępowania zarówno przed rzecznikiem dyscyplinarnym, jak również przed korporacyjnym sądem dyscyplinarnym radców prawnych.

W niniejszej sprawie niewątpliwie L. J. nie posiada statusu ani oskarżyciela, ani obwinionego, a zatem omówienia wymaga status osoby pokrzywdzonej. Ustawa o radcach prawnych w przepisie art. 68 ust. 5 wprost wskazuje, że jest to osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone postępowaniem radcy

prawnego lub aplikanta radcowskiego określonym w art. 64 tej ustawy. W przypadku postępowania dyscyplinarnego o pokrzywdzeniu osoby można więc mówić w sytuacji, gdy naruszenie następuje przez zachowanie radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego, które jest sprzeczne z prawem, zasadami etyki radcy prawnego, godnością zawodu bądź spowodowane zostało naruszeniem przez niego obowiązków zawodowych. W świetle definicji pokrzywdzonego należy wskazać, że wymagane jest wystąpienie bezpośredniego pokrzywdzenia, co oznacza, że pomiędzy określonym czynem radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego, a naruszeniem dobra prawnego nie może być żadnych łączników (zob. T. Scheffler (red.), Ustawa o radcach prawnych. Komentarz, art. 68, Warszawa 2018, s. 854).

Tymczasem, w niniejszej sprawie już Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w postanowieniu z dnia 28 marca 2022 r., sygn. akt [...], stwierdził, że zawiadamiający w osobie L. J. nie posiada statusu strony w tejże sprawie, która dotyczyła postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia wydane przez Zastępcę Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego KIRP, sygn. akt [...]. Jak zasadnie zostało wskazane w uzasadnieniu tego postanowienia, statusu tego nie można przypisać L. J. z uwagi na fakt, że nie może być on uznany za „osobę, której dobro prawne mogłoby, nawet potencjalnie, zostać w sposób bezpośredni (tj. bez żadnych ogniw pośrednich) naruszone” hipotetycznym czynem opisanym w złożonym przez niego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radców prawnych w nim wskazanych. Z treści rzeczzonego wniosku nie wynika bowiem „w żaden sposób, iżby zawiadamiający przypisywał radcom prawnym jakiegokolwiek działanie lub zaniechanie naruszające w bezpośredni sposób jakiegokolwiek prawnie chronione dobra samego zamawiającego. Oceny takiej nie zmienia w żaden sposób fakt, iż zamawiający jest radcą prawnym i członkiem Okręgowej Izby Radców Prawnych [...], albowiem Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] jest odrębną od zawiadamiającego osobą prawną, która posiada własne dobra prawne”. Z tego też tytułu, ich ewentualne naruszenie nie może być utożsamiane z bezpośrednim naruszeniem dobra prawnego członka tej Izby.

Z przytoczonym poglądem nie sposób się nie zgodzić, nie tylko ze względu na prawidłową analizę przepisów prawa poczynioną przez sąd dyscyplinarny, lecz również z uwagi na fakt, iż L. J. nie przedłożył żadnych dowodów czy też mogących przemawiać za zaaprobowaniem odmiennego stanowiska w tym zakresie. Skoro zatem L. J. nie może być uznany za osobę pokrzywdzoną w rozumieniu art. 68 ustawy o radcach prawnych, to tym samym nie można nadać mu statusu strony w sprawie o wznowienie postępowania. W innym bowiem wypadku uprawnienie to przysługiwałoby każdej osobie, niezależnie od braku przypisania jej podmiotowości i uprawnień w sprawie, a stanu takiego nie sposób zaaprobować.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]